

Peder Andersen

Professor, Særlig sagkyndig

Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi

Københavns Universitet

Kommentarer til Diskussionsoplægget

Rapporten indeholder tre interessante kapitler med klare relationer til såvel fagligt udfordrende spørgsmål som dagsaktuelle policy temaer. Energi- og klimapolitik er igen gennemanalyseret, og det fastslås endnu engang, at der er en række paradokser i dansk energi- og klimapolitik. Analyserne af bilbeskatning vil uden tvivl være med til at sætte dagsordenen for kommende overvejelser om omlægningen af beskatningen på transportområdet. Den markante anbefaling fra formandskabet om en total omlægning af dansk beskatning af transportsystemet fortjener en seriøs overvejelse, selv om der er en række udestående problemer. Det er meget prisværdigt, at affaldspolitikken som et nyt emne behandles. Selv om det danske system til håndtering af affald tilsyneladende langt hen ad vejen er effektivt, påpeges en række behov for justeringer og omlægninger.

Energi- og klimapolitik

Emnet har gentagne gange været behandlet af formandskabet, og det er der ikke uden grund. Påpegnelsen af paradokser og ineffektivitet i dansk energi- og klimapolitik bør aldrig stoppe. Der synes at være et stærkt behov for at få ikke kun teoretisk, men også empirisk fagliggjort området "first mover" fordelene. Dette er berørt i rapporten, men yderligere behandling af dette emne kan være yderst værdifuldt for at få klargjort omfanget af first mover fordelene, og ikke mindst under hvilke betingelser disse evt. kan tænkes at være gældende og i hvilket omfang. Dette hænger også sammen med spørgsmålet om graden af karakteren af strategisk forskning inden for energi- og klimaområdet. Et konkret eksempel på dette kan være lagring af energi, hvis der er en målsætning om et fossilt frit samfund.

Forsyningssikkerhed er ligeledes behandlet. Det er et vigtigt emne, da udbygningen af vedvarende energi ofte, og ofte ikke berettiget, begrundes med øget forsyningssikkerhed. Der er nogle gode, relevante og vigtige argumenter i rapporten om dette. Forsyningssikkerhed er også knyttet til prisvariationer, som påpeget i rapporten. Mulighederne for aktivt at gennemføre prisstabilisering via afgiftspolitikken er en mulighed.

Bilbeskatning, ulykker og miljø

Emnet er vigtigt, aktuelt og den omfattende analyse giver markante nye indspark til dagsaktuelle overvejelser om omlægningen af beskatningen inden for transportområdet. En række af hovedkonklusionerne følger både af de empiriske analyser, der refereres til og de selvstændige analyser, der er gennemført.

Inden alle konklusionerne tages som fundament for at gennemføre en omlægning, der indebærer en kørselsafgift baseret på en km- baseret udgave af roadpricing (mens vi venter på den helt rigtige model) og en CO-2 relateret afgift på benzin og diesel, er der behov for en dybere analyse af samspillet mellem det offentlige transportsystem og omlægningen af beskatningen af biler, idet der kan blive tale om en markant flytning af persontransport. Hvis strukturen i det offentlige transportsystem langt hen ad vejen skal bevares, og omlægningen af bilafgifter betyder færre passagerer i det offentlige transportsystem, er de marginale omkostninger her de facto nul.

De foreslåede omlægninger vil indebære, at der bliver et provenutab, idet den samlede bilbeskatning i den rene udgave vil falde markant. Det grundlæggende synspunkt, som fremføres i rapporten, er, at tabet skal dækkes ved en beskatning af den brede skattebase er som udgangspunkt er både rigtigt og sundt. Som også påpeget i rapporten er der fordelingsmæssige overvejelser, der kan begrunde andre modeller. Spørgsmålet er, om transport opfattet bredt i virkeligheden mere ligner "jord og boliger" som beskatningsobjekt, så der er argumenter for, at transportområdet alligevel skal have sin egen beskatningsmodel. Der kan være behov for en nærmere analyse af forvriddningstab ved at beskatte transport i forhold til andre skattebaser.

Affald

Dette vigtige område er taget op for første gang i rådets analyser, og der er en række helt centrale pointer i rapporten. Vigtigste resultat er vel, at det danske system synes langt hen ad vejen vurderes at være velfungerende, men at "eftersyn" på flere områder kan anbefales. Dette er velbegrundet, og rapporten giver et grundlag for at gøre dette.

Der er to områder, som især bør påkalde sig opmærksomhed. For det første er et argument for ikke i højere grad at bruge økonomiske incitament, at det kan fremme ulovlig bortskaffelse af affald. Det er som udgangspunkt rigtigt, men en nærmere analyse af omfanget og karakteren af dette bør stå højt på dagsordenen. Hvor stort er reelt omfanget, og hvilken form for affald er der tale om. Er det det "farlige" affald, og i givet fald, hvordan kan det så håndteres med en mere gennemtænkt håndhævelsespolitik? Og samspillet mellem forskellige pantordninger, der på en række punkter kan udvides i forhold til de nuværende, og håndhævelse kan nytænkes og samtænkes. En bedre håndtering af affald vil også kunne reducere de miljømæssige konsekvenser af en fortsat eller selv forøget ulovlig affaldshåndtering.

Desuden er det vigtigt at følge rapportens anbefaling om at gennemføre cost-benefit analyser og cost-effektivitets analyser på de forskellige områder for håndtering af affald. Rapporten nævner en række områder, som kan og i rapporten kunne have været analyseret nærmere.